

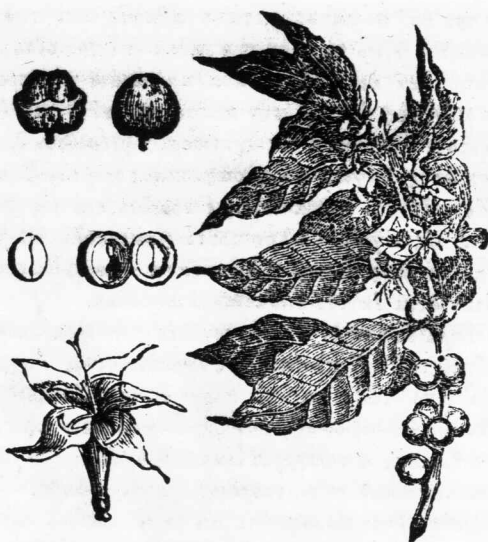
διέφερον ἀφ' ὅτι αὐτοὶ περιέμεναν· καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ πλεῖστον μέρος αὐτῶν ἀπέδιδαν εἰς μαγείαν τὰ θαύματά του. Ἄλλοι τινὲς ὅμως ἦσαν εἰλικρινέστεροι, εὐγενέστεροι, κατὰ τὴν φράσιν τῆς Γραφῆς, ὡς οἱ Βεριοῖται. Οὗτοι, ἐπιμελῶς τὰς Γραφὰς ἐρευνήσαντες, εἶδον ὅτι αἱ περὶ τοῦ Χριστοῦ ἀρχαῖαι προφητεῖαι συνεφώνουν μὲ πᾶν ὅ,τι ὁ Ἰησοῦς εἶχε πράξειν καὶ πάθειν. Τοῦτο δ' ἐπληροφόρησεν αὐτοὺς ὅτι αἱ θαυματουργίαι ἦσαν τῆς Θείας δυνάμεως, καὶ οὐχὶ τῶν πονηρῶν δαιμόνων ἀποτελέσματα, καὶ ὅτι ἐπομένως ἡγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ἐὰν λοιπὸν σὲ εἴπη τις, 'Πόσον οἱ τότε ζῶντες καὶ τὰ θαύματα βλέποντες ἐνώπιον αὐτῶν ἐνεργούμενα ὑπερβαίνουνσιν ἡμᾶς, ὅτινες μόνον ἀναγινώσκομεν περὶ αὐτῶν εἰς ἀρχαῖα βιβλία, καὶ πῶς ἐμποροῦν οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι νὰ πιστεύωσι τόσον σταθερῶς, ὅσον οἱ τότε;' δύνασαι ν' ἀποκριθῇς ὅτι τὰ πάθη καὶ τὰ ἀγαθὰ τῶν διαφόρων ἀνθρώπων σχεδὸν εἶναι ἰσόρροπα. Οἱ τότε ζῶντες δὲν ἐβιάζοντο (οὐδόλως περισσότερον ἀπὸ ἡμᾶς) νὰ πιστεύωσι θέλοντες καὶ μὴ θέλοντες· ἀλλ' ἀφίνοντο νὰ δείχνωσιν εἰλικρίνειαν, δικαίως κρίνοντας ἀπὸ τὰς ἐνώπιον αὐτῶν ἀποδείξεις. Ὅσοι δ' ἐξ αὐτῶν ἦσαν ἀποφασισμένοι νὰ ὑποχωρήσωσιν εἰς τὰς δημώδεις κατὰ τοῦ Ἰησοῦ προλήψεις, καὶ ν' ἀποβάλωσιν αὐτὸν, εὗρισκαν ἀπολογίαν πρόχειρον (ἀπολογίαν, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς τὴν σήμερον ἤθελεν ἀκροασθῆναι) ἀποδίδοντες τὰ θαύματά του εἰς τὰς κοινῶς πιστευομένας τότε μαγικὰς τέχνας. Καὶ πάλιν, μολοντί ἐκεῖναι ἔβλεπαν πολλὰ θαύματα, περὶ τῶν ὁποίων ἡμεῖς μόνον ἀναγινώσκομεν, δὲν ἔβλεπαν ὅμως τὸ μέγιστον ἐκεῖνο θαῦμα (ὡς δύναται νὰ ὀνομασθῇ) τὸ προκείμενον εἰς τοὺς ἡμετέρους ὀφθαλμοὺς, τὴν ἔκτοτε δηλ. γενομένην πλήρωσιν τοσούτων προφητειῶν, καὶ μάλιστα τῶν εἰς τοὺς Ἰουδαίους καὶ τὴν ἐξάπλωσιν τῆς Χριστιανικῆς Δρησκείας ἀναφερομένων.

Ο ΚΑΦΕΣ.

Τὸ δένδρον, ἢ μᾶλλον ὁ θάμνος, ἐκ τοῦ ὁποίου ὁ καφὲς γεννᾶται, ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν βοτανολόγων Κοφφέα Ἀραβική. Ἀναβλαστάνει δὲ ὁρθίος σχεδὸν ὁ θάμνος οὗτος, φθάνων εἰς ὕψος ὀκτῶ ἕως δώδεκα ποδῶν, μακρὰ ἔχων, ἀδιαίρετα, λεπτὰ κλωνία, ἐπὶ τὰ κάτω νεύοντα, ἐσκεπασμένα δὲ μὲ ἀειθαλῆ φύλλα, ὅμοια τῶν τῆς δάφνης. Τὰ ἄνθη εἶναι λευκὰ, μὲ βραχεῖς μίσχους, καὶ παρεμφέρουσι μὲ τὰ τῆς ἰάσμης. Ὁ καρπὸς εἶναι κόκκος ἐρυθρὸς, ὅμοιος κερασίου, ἔχων δὲ ὠχρὰν, ἄνοστον, καὶ ὅπουσόν ἱζῶδη ψίχαν, ἥτις περιλαμβάνει δύο σκληροὺς ὠοειδεῖς σπόρους, ὁμαλοὺς ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους, καὶ καμπύλους ἐκ τοῦ ἄλλου. Οἱ σπόροι οὗτοι εἶναι ὁ καφὲς, τὸν ὁποῖον ὅλοι γνωρίζομεν. Ἐντὸς δὲ τοῦ κόκκου, εἶναι πρὸς ἄλληλα ἐστραμμένα τὰ ὁμαλὰ μέρη αὐτῶν, καὶ περιτυλιγμένα ὑπὸ χονδρῶδους μεμβράνης.

Τοῦ θάμνου τούτου ὑπάρχουσι διάφορα εἶδη, προσε-

χόμενα ἀπὸ τοῦ χῶμα καὶ τοῦ κλίμα· ὅλα τὰ δένδρα τοῦ καφῆ, ὅσα εὗρίσκονται εἰς τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας καὶ τὴν Ἀμερικὴν, κατάγονται ἀπὸ φυτὸν τι τοῦ καφῆ, τὸ ὁποῖον αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως Ἀμστελοδάμου περὶ τὸ 1714 ἐχάρισαν εἰς τὸν βασιλεῖα Λοδοβίκον τὸν ΙΔ'. Τὸ φυτὸν τοῦτο περιεποιήθη ὁ βοτανικὸς de Jussieu εἰς τὴν πόλιν Μαρλὺ· τὸ δὲ 1718 ἐστάλησαν ἐξ αὐτοῦ φυτὰ εἰς τὴν Σουρινάμ, Καϋέννην, καὶ Μαρτινίκην. Μετὰ ταῦτα πρέπει νὰ ἐξηπλώθη ταχέως καθ' ὅλας τὰς Δυτικο-Ἰνδικὰς νήσους ἢ τοῦ καφῆ καλλιέργεια, ἐπειδὴ τὸ 1732 ἐγίνετο ἤδη τοσοῦτος εἰς τὴν νῆσον Ἰαμαϊκὴν, ὥστε ἡ κυβέρνησις ἐνομοθέτησεν ὑπὲρ αὐτοῦ.

Οἱ Ἀραβες ἐγνώριζαν τὸν καφὲν πολὺ ἀρχήτερα· τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ γενικῶς ἀποδίδουν εἰς τὸν Μεγαλλεδδὶν. Μουφτὴν τῆς κατὰ τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν πόλεως Ἀδὲν, ὅστις εἶχε γνωρίσειν τὸ ποτὸν τοῦτο εἰς τὴν Περσίαν, καὶ τὸ μετεχειρίσθη ὡς ἱατρικὸν ἐπιστρέψας εἰς τὴν πατρίδα του. Κατὰ πρῶτον ἦτο βραδεῖα ἡ πρόδος τοῦ καφῆ· μόλις τὸ 1554 ἤρχισαν νὰ πωλῶσιν αὐτὸν δημοσίως εἰς τὴν Κωνσταντινοῦπολιν. Ἀπῆντησεν ὅμως καὶ εἰς τὴν πρωτεύουσιν ταύτην δυσκολίας τινὰς τὸ καινοφανὲς ποτόν· παρατηρήσας ὁ Μουφτὴς ὅτι οἱ Τοῦρκοι ἐσύχναζαν περισσότερον εἰς τὰ καφενεῖα παρὰ εἰς τοὺς ναοὺς, ἐπρόσταξε νὰ κλεισθῶσιν· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ λαὸς εἶχεν ἤδη συνειθίσειν πολὺ τὸ ποτόν, κατέστησεν ὁ Σουλτάνος πάλιν ἐλευθέραν τὴν πώλησιν αὐτοῦ, μὲ διαταγὴν νὰ πληρόνωσι τὰ καφενεῖα σημαντικὸν φόρον. Τοσαύτην δὲ ὑπόληψιν ἀπέκτησεν ὁ καφὲς, ὥστε διηγούνται τινες ὅτι αἱ Τοῦρκισσαι εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσι διαζύγιον, ἂν οἱ ἄνδρες αὐτῶν ἡμέλουν νὰ τὰς προμηθεύωσιν ἀρκετὴν ποσότητα καφῆ.

Ἀδελφὸν εἶναι πότε πρῶτον εἰσῆλθῃ ὁ καφὲς εἰς τὰ δυτικὰ μέρη τῆς Εὐρώπης. Πιθανὸν ὅτι πρῶτοι εἰλαβὸν τὸ ἔθιμον τοῦτο οἱ Βενετοὶ, καθὸ καὶ μᾶλλον ἐμπορευόμενοι τότε μὲ τοὺς τόπους τῆς ἀνατολῆς. Βενετός τις, γράφων ἐκ Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὸν ἐν Βενετίᾳ

ἀνταποκριτὴν αὐτοῦ τὸ 1615, ἀναφέρει τὸν καφὲν ὡς ἄγνωστον εἰς τὴν πατρίδα του. Μετὰ τριάκοντα ἔτη, κύριοί τινες, ἐπιστρέφοντες ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Μασσαλίαν, ἐπῆραν μεθ' αὐτῶν ὀλίγον τινὰ καφὲν, ὁμοῦ καὶ τὰ πρὸς κατασκευὴν αὐτοῦ χρειώδη ἀγγεῖα· ἀλλὰ τὸ πρῶτον καφενεῖον ἠνοίχθη εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν τὸ 1671. Εἰς δὲ τὸ Λονδίνον ἐσυστήθη τὸ πρῶτον καφενεῖον ὑπὸ τινος Ἑλλήνος, Πασκουά τὸνομα, κατὰ τὸ 1652· μετὰ ὀκτῶ χρόνους ἐπέβαλε φόρον εἰς τὰ καφενεῖα ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις.

Τὰ δένδρα τοῦ καφέ καρποφοροῦν ἐντελῶς κατὰ τὸ τρίτον ἔτος. Οἱ καφεῶνες, ἀνθισμένοι ὄντες, παρέχουσι θῆαν χαριστάτην· ἀλλὰ τὰ ἀνθη διαρκοῦν μίαν ἢ καὶ δύο ἡμέρας μόνον· ἀνοίγουν δὲ ὅλα ὁμοῦ εἰς μιᾶς νυκτὸς διάστημα. Οἱ σπόροι λογίζονται ὡριμοί, ὁπότεν οἱ κόκκοι λάβωσι βαθὺ κόκκινον χρῶμα. Εἰς τὴν Ἀραβίαν ἀφοῦ ἀπλώσωσι πανία ὑπὸ τὰ δένδρα, τινάσσουσιν αὐτὰ, καὶ ὁ ὡριμος καρπὸς πίπτει εὐθὺς. Ἐπομένως οἱ κόκκοι ἀπλόνονται εἰς ψάδας, καὶ ἐκτίθενται εἰς τὰς ἡλιακὰς ἀκτίνας, ἕως οὗ ἐντελῶς νὰ ξηρανθῶσι· τότε δὲ συντρίβεται ὁ φλοιὸς μὲ μεγάλους βαρεῖς κυλίνδρους ξυλίνους ἢ πετρίνους. Ἀφοῦ τοιουτοτρόπως καθαρισθῇ ὁ καφὲς ἀπὸ τὸν φλοιὸν καὶ τὴν ψίχαν, ξηραίνεται πάλιν τέλεια εἰς τὸν ἥλιον, διὰ νὰ μὴν ὑπόκειται εἰς θερμότητα ὅταν στοιβασθῇ διὰ τὸ πλοῖον. Εἰς τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας ἀκολουθοῦν ἄλλην μέθοδον, πάντῃ διαφορετικὴν.

Τὸ καλὴτερον ἐργαλεῖον διὰ τὸ φρύξιμον τοῦ καφέ εἶναι κυλινδρικόν τι σκεῦος, τὸ ὁποῖον, ἀδιακόπως περιστρεφόμενον ἄνωθεν τοῦ πυρὸς, δὲν ἀφίνει νὰ καῶσι παραπολὺ τὰ περιεχόμενα· καφὲς δὲ κεκαυμένος ἀξίζει πολλὰ ὀλίγον· λαμβάνει δυσάρεστον τινὰ πικρὰν γεῦσιν, καὶ χάνει τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἀρωματικῆς ὁσμῆς του. Ὅσον ταχύτερα μετὰ τὸ φρύξιμον μεταχειρίζομεθα τὸν καφὲν, τόσον εἶναι καλῆτερος.

Ὁ καφὲς, λαμβανόμενος τὸ πρῶτ' μὲ θερμὸν γάλα καὶ μὲ ζάχαριν, εἶναι θρεπτικώτατος· μετὰ τὸ γεῦμα χρησιμεῖν πρὸς εὐπεσίαν· πάντοτε ὅμως εἰς ταύτην τὴν περίστασιν πρέπει νὰ πίνωμεν αὐτὸν χωρὶς γάλα, καὶ μ' ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγωτέραν ζάχαριν.

Νεῦρα τινὰ τοῦ ἡμετέρου συστήματος καθιστάνει ζωηρότατα ὁ καφὲς, καὶ ταχύνει ὅλας αὐτῶν τὰς ἐνεργείας. Ἐχει δὲ μεγάλην ἐπιρροὴν καὶ εἰς τὸν ἐγκέφαλον, πλεονεξίασθητον καὶ ἐνεργότερον κάμνων αὐτόν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀφαιρὼν πᾶσιν αἰσθήσιν κόπου ἢ νυσταγμοῦ. Ἐνισχύει δὲ τὸ ἀνθρώπινον σύστημα καὶ ν' ἀνδίσταται εἰς τὸ ψῆχος καὶ εἰς τὴν ὑγρασίαν, καὶ εἶναι ἄριστος διὰ νυκτερινῶν ὁδοιπόρων, καὶ τοὺς κατοίκους ὑγρῶν τόπων. Εἰς δὲ τὰ θερμὰ κλίματα ἀφαιρεῖ τὴν ἐξ ὑπερβολικῆς θερμότητος προερχομένην χαύνωσιν, καὶ βοηθεῖ τὸν στόμαχον νὰ ἐκπληροῖ τὸ ὑποῦργημά του.

Διὰ τοὺς πληθωρικοὺς ὅμως καὶ τοὺς ῥέποντας εἰς δυσκοιλιότητα ὁ καφὲς εἶναι ἀνάρμοστος· προσέτι καὶ

διὰ τοὺς εἰς αἰμορροΐδας ὑποκειμένους, ὡς καὶ διὰ τὰς γυναῖκας εἰς τινὰς καταστάσεις τοῦ ἰδίου αὐτῶν συστήματος. Εἶναι δὲ βλαβερὸς καὶ εἰς τοὺς ἔχοντας πολὺ εὐερέδιστα τὰ αἵματηφόρα ἀγγεῖα, προσφυέστερος ἐν γένει ὢν εἰς τοὺς ἰσχνούς ἢ τοὺς προβεβηκότας τὴν ἡλικίαν παρ' εἰς τοὺς νέους ἢ τοὺς πολλὰ εὐρώστους.

Εἰς τινὰ πάθη τῶν νεφρῶν καὶ τῆς φύσκης, ὡς π. χ. ὅταν πάσχωσιν ἀπὸ χαλαρότητα καὶ ἀσθενείαν αὐτὰ τὰ ὄργανα, ὁ καφὲς εἶναι χρησιμώτατος· κατὰ δὲ τινὰς συγγραφεῖς τὸ δεινότερον πάθος τῆς πέτρας ὠλιγόστευσεν εἰς τὸν κόσμον μετὰ τὴν ἐκτεταμένην χρῆσιν τοῦ καφέ.

Ἡ ποσότης τοῦ καφέ, ἡ κατ' ἔτος ἐξαγομένη ἀπὸ τὰ διάφορα μέρη ὅπου παράγεται, ἀναβαίνει εἰς 120,000 τόνων. Ὁ μέγας οὗτος ἐμπορικὸς κλάδος ἐγενήθη ἐξ ὁλοκλήρου ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς δεκάτης ὁγδόης ἑκατονταετηρίδος. Τὸ ἐν Ἀμστελοδάμῳ φυτὸν, ἐκ τοῦ ὁποίου, ὡς εἴπαμεν ἄνωτέρω, κατὰγονται ὅλα τὰ εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας φυτὰ τοῦ καφέ, ἐστάλην εἰς τὸν Βοτανικὸν Κήπον τοῦ Ἀμστελοδάμου κατὰ τὸ 1698 ὑπὸ τοῦ Ὁλλανδοῦ κυβερνήτου τῆς ἐν Σουμάτρα Βατανίας, ὅστις ἐπρομηθεύθη τὸν σπόρον, ἐξ οὗ αὐτὸ ἐβλάστησεν, ἀπὸ τὴν Μόχαν τῆς Ἀραβίας. Ἴδου δὲ ὁποῖα εἶναι κατὰ συνεγγισμὸν ἡ ποσότης τοῦ ἐτησίως ἐξαγομένου καφέ ἀπὸ τοὺς διαφόρους τόπους τῆς παραγωγῆς του.—Βραζιλία, 72,000,000 λίτραι Ἀγγλικά· Κούβα, 64,000,000· Αὐτὴ, 40,000,000· Ἰαῦα, 32,000,000· Βρετανικαὶ Δυτικαὶ Ἰνδαί, 25,000,000· Ὁλλανδικὴ Γουιάνα, 10,000,000· Πολιτεῖαι τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, 8,000,000· Γαλλικαὶ Δυτικαὶ Ἰνδαί, 4,000,000· Πορτορικόν, 4,000,000· Σουμάτρα, 3,000,000· Κεϋλὼν, 2,000,000· Βουρβανία, 2,000,000· Μανίλλα, 2,000,000· Μόχα, 1,000,000—τὸ σύνολον, 269,000,000 λίτραι Ἀγγλικά, ἢ 120,000 τόνοι· ὀκτάδες Τουρκικαί, σχεδὸν 98,000,000.

ΘΥΜΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣ.—Φίλος μου τις, διατρίψας εἰς τὴν Ταπροβάνην, ὑπῆγεν εἰς τοὺς Ζωολογικοὺς Κήπους τοῦ Λονδίνου, ὅπου κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εὕρισκετο Ταπροβαναϊκὸς Ἐλέφας. Κατὰ πρῶτον δὲν ἐπεριεργάσθη τὸ ζῶον ἰδιαιτέρως πῶς τὸν φίλον μου· ἀλλ' ἀφοῦ τὸν ἤκουσεν ὁμιλοῦντα πρὸς αὐτὸ εἰς τὴν Ταπροβαναϊκὴν διάλεκτον, ἔδειξε μεγάλῃς χαρὰς σημεῖα, περιστρέφον τὴν προβοσκίδα, καὶ χαίδευν τὸν νέον αὐτοῦ φίλον μὲ ὅλην τὴν ἀγαλλίασιν ἀνθρώπου, ὅστις, εἰς μακρυνὴν ξενιτείαν εὕρισκόμενος, ἀπαντᾷ ἓνα του συμπατριώτην.

ΤΑ ἔσοδα τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς τὸ 1839 ἦσαν 37,217,812 Δίστηλα· τὰ δὲ ἔξοδα 35,661,427.

Τὰ εἶδη τῆς ἐξαγωγῆς τὸ 1839 ἐξετιμήθησαν 118,359,004 Δίστηλα· τὰ δὲ τῆς εἰσαγωγῆς 157,609,560.